

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind scutirea de plata unor impozite, contribuții și prime precum și majorărilor de întârziere și amenzilor aferente acestora

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul înaintat spre examinare are drept scop scutirea unui agent economic de la achitarea unor datorii calculate la bugetul public național în sumă de 12 milioane lei. Întru realizarea scopului enunțat se promovează derogări de la un șir extins de acte legislative, printre care și Codul fiscal al Republicii Moldova, Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26.12.2002, Legea privind calitatea în construcții nr. 721-XIII din 02.02.1996 ș.a.

d. Suficiența argumentării. Examinând nota informativă a proiectului dat constatăm că autorul nu a expus suficiente argumente concludente în vederea confirmării oportunității propunerilor din proiect. Suma datorată bugetului public național de către agentul economic (S.R.L. „Glorinal” din mun. Chișinău, cod fiscal – 1002600015739) se compune din impozitul pe venit, impozitul pe bunurile imobiliare, contribuțiile de asigurări sociale, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, încasări pentru elaborarea documentelor normative în construcții, precum și din majorări de întârziere și amenzi aferente acestor plăți. Promovarea ideii de a nu achita plățile respective implică exonerarea obligațiilor de diferit ordin (fiscal, social, medical etc.), ceea ce va avea impact negativ nu doar asupra bugetului public național.

Autorul invocă drept premisă a elaborării proiectului dat situația creată de relațiile contractuale dintre S.R.L. „Glorinal” și Complexul monastic „Curchi” (în continuare în raport - complexul). Actualmente, complexul are o datorie față de S.R.L. „Glorinal” în valoare de 20,4 mln. lei pentru lucrările executate. Iar S.R.L. „Glorinal” este dator față de bugetul de stat cu suma de 12 mln. lei. În acest context autorul, din punctul său de vedere, justifică oportunitatea proiectului prin micșorarea parțială a datoriei

Complexului față de S.R.L. „Glorinal” (20,4 mln. lei) din contul datoriei S.R.L. „Glorinal” față de bugetul public național (12 mln. lei). Un prim argument în vederea confirmării caracterului inoportun al proiectului constituie faptul că datoria de 20,4 mln. lei a Complexului față de S.R.L. „Glorinal” nu este o datorie a statului, iar vreo dovadă în acest sens nu este constatată. Astfel, nu poate fi confirmată obligația pecuniară (datoria) a statului față de agentul economic pentru lucrările efectuate la Complexul monastic „Curchi”, ceea ce denotă faptul că implicarea complexului respectiv în promovarea proiectului (scutirii de plata impozitelor) este inadecvată. Din alt punct de vedere, din prevederile Hotărârii Guvernului „Cu privire la instituirea Consiliului de observatori al procesului de reconstrucție și restaurare a Complexului monastic „Curchi” ” nr. 273 din 15.03.2006 reiese clar că mijloacele (financiare și materiale) necesare pentru reconstrucția/restaurarea complexului au fost acumulate de la donatorii autohtoni și străini și nu este specificată contribuția sau obligația statului în acest sens, ceea ce, la fel, confirmă imposibilitatea existenței obligațiilor pecuniare din partea statului față de agentul economic. Prin urmare, deducem că datoriile relevate în proiect și nota acestuia sunt din categorii diferite și nu este oportună compensarea reciprocă a acestora.

Este important de atenționat asupra faptului că în cazul promovării unui asemenea proiect se va crea un precedent juridic ce va provoca inechitate în raport cu alți agenți economici aflați în situație similară (din punct de vedere a obligațiilor față de bugetul public) și care va încuraja agenții economici în identificarea căilor de eludare a cadrului legislativ în vigoare, impactul fiind unul negativ asupra bugetului de stat.

Generalizând cele expuse mai sus, relatăm că proiectul dat nu poate fi susținut.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Ținând cont de informația expusă de autor în vederea promovării proiectului, cât și din eventualele efecte ale acestuia menționăm că promovarea scutirii de plățile datorate la bugetul public național este în interesul exclusiv al S.R.L. „Glorinal” sub pretextul compensării acestora din contul altor datorii (creanțe) fie chiar și de alt ordin. Detrimentul interesului public constă în necontribuirea la bugetul de stat cu o sumă esențială, ceea ce se va răsfrânge doar negativ asupra capacității onorării angajamentelor și obligațiilor statului.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vitalie Muntean
inspector superior Direcția legislație și expertiză anticorupție
15 Iulie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cna.md